

DAŽI PRAVIETOJUMU PRINCIPI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jer. 29:23, 24; Ps. 139:1–6; Dan. 12:4; Atkl. 22:10; 2. Tim. 3:15–17; Ebr. 4:12.

ATMIŅAS PANTS:

“Redzi, nāks dienas, saka Tas Kungs, kad Es saukšu pie atbildības visus, kas apgraizīti, un arī neapgraizītos” (Jer. 9:24).

Tāpat kā ar gandrīz visiem citiem jautājumiem Svētajos Rakstos, kristiešiem ir domstarpības par pravietojumiem, kas bieži vien pārliecina citus, ka Bībeles pravietojumu pētīšana ir laika izšķiešana. Galu galā, ja kristieši cīnās par katru pravietisku zīmīti un tekstu, cik tas varētu būt noderīgi? Diemžēl daudzi ticīgie arī sāk domāt, ka dažas Bībeles grāmatas, piemēram, Atklāsmes grāmata, ir vienkārši nesaprotamas. Tā vietā, lai pravietojumus lasītu, viņi no tiem izvairās, dažkārt varbūt pēc kāda labvēlīga mācītāja iedrošinājuma, ka pravietojumu pētīšana rada vairāk problēmu nekā atrisina.

Tas ne vienmēr tā bijis. Pirmajos astoņpadsmit kristīgās vēstures gadsimtos lielākā daļa kristiešu bija ļoti apmierināti ar Bībeles pravietojumiem, un pastāvēja pārsteidzoša vienprātība par to, kādi ir pravietojumu galvenie vēstījumi. Tāds ir Dievs: “Bet es jūs, brālī, pamācu mūsu Kunga Jēzus Kristus Vārdā, lai jūsu starpā būtu vienprātība un neceltos šķelšanās, bet lai jūs visi pilnīgi vienoti stāvētu vienā prātā un vienā domā” (1. Kor. 1:10).

Šonedēļ mēs izpētīsim dažus principus, kas sniedz konsekventu un uzticamu pravietojumu izpratni.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 5. aprīlī.

Kas lasa, lai saprot

Ieejiet jebkurā kristīgajā grāmatnīcā un izlasiet Bībeles pravietojumu nosaukumus. Jūs ātri atklāsiet, ka ir prātam neaptverams viedokļu un interpretāciju klāsts, un var rasties kārdinājums ticēt, ka neviens nevar īsti saprast, ko saka tādas grāmatas kā Atklāsmes grāmata. Piemēram, viens autors saka, ka antikrists nav nekas cits kā metafora, cits saka, ka tas joprojām gaidāms nākotnē, un vēl kāds saka, ka tā bija atsauce uz kaut ko vai kādu pagānu Romas impērijas laikos. Kā teicis kāds vecs sludinātājs: “Varbūt Bībele ir kā veca vijole – jūs varat uz tās atskaņot jebkuru melodiju, kuru vēlaties.”

Taču pati Bībele neko tādu neatklāj. Mēs esam aicināti lasīt, pieņemot, ka Dievs nerunā velti un ka mēs varam uzzināt patiesību, ko Viņš atklāj ar Sava Vārda starpniecību.

Izlasi Mt. 24:15; Atkl. 1:3; Mt. 11:29 un Jer. 9:23, 24. Ko šie teksti stāsta par Dieva nodomu padarīt Sevi saprotamu? _____

Daudzas universitātes piedāvā kursus par tēmu “Bībele kā literatūra” vai kaut ko līdzīgu. Ticīgajam var būt pārsteidzoši nosēdēt neskaitāmas lekcijas, lai atklātu tikai to, ka profesors lasa Bībeli tāpat, kā kāds lasītu pagānu mitoloģiju. Ideja ir tāda, ka stāstos var būt morālas “patiesības” kodols, bet no stāstiem var veidot, ko vien vēlas. Šiem skolotājiem doma, ka šo grāmatu ir iedvesmojis Dievs, liekas smieklīga.

Tādējādi pasniedzējs lasa Bībeli, bet nedzird runājam Dieva balsi. Citi nonāk pie secinājumiem, kas nepārprotami ir pretrunā ar Bībeles vēstījumu. Bez nodošanās Kungam un atvērtības patiesības izziņāšanai tie, kas lasa Bībeli, ne tikai palaidīs garām tās vēstījumu, bet arī pārprātīs Dieva mīlošo un svēto raksturu, kas atklāts tās lappusēs. Tas var notikt ātrāk, nekā mēs domājam, tāpēc tikai Bībeles lasīšana bez pareizajiem instrumentiem (pats galvenais) bez pareizas attieksmes un bez Svētā Gara vadības var būt kaitīga.

Kāds nedievbijīgs cilvēks reiz lasīja Bībeli. Uz jautājumu, ko viņš dara, viņš atbildēja: “Meklēju nepilnības. Meklēju nepilnības.” Kāpēc tā ir nepareiza attieksme, lasot Dieva Vārdu? _____

Dievs grib būt saprasts

Nekas nav tik stresaini kā steidzama nepieciešamība ar kādu sazināties, iespējams, klīnikā, aptiekā vai atrodoties svešā valstī, ja jūs tik tikko runājat vietējā valodā. Jūs savā valodā varētu to pateikt, bet jums ir pārāk mazs vārdu krājums, lai to pateiktu svešā valodā.

Dievam ir cita problēma. “Cik augstākas debesis ir pār zemi,” Viņš saka, “tik augstāki ir Mani ceļi pār jūsu ceļiem un Manas domas pār jūsu domām” (Jes. 55:9). Problēma nav tajā, ka Dievs pietiekami labi nezinātu mūsu valodu, lai ar mums sazinātos; problēma ir mūsos – mums nav tāda vārdu krājuma vai intelektuālu spēju, lai Viņu pilnībā saprastu.

Ko šie teksti liecina par Dieva gudrību salīdzinājumā ar mūsu izpratni?

Ps. 139:1–6 _____

Ps. 147:5 _____

Rom. 11:33 _____

1. Jāņa 3:20 _____

Patiesība ir tāda, ka mēs nekad pilnībā nesapratīsim Dieva prātu, jo Viņš ir bezgalīgs un visu zinošs. Galu galā, mēs tik tikko varam izprast radīšanu; kā lai mēs pilnībā izprastu tās Radītāju? Tas nav iespējams.

Lai gan mēs nekad nesapratīsim visu, mēs vismaz varam saprast to, kas ir nepieciešams mūsu pestīšanai. (Sk. 2. Tim. 3:14, 15.) Kad apustuļi skaidroja evaņģēliju saviem klausītājiem, viņi bieži atsaucās uz piepildītiem pravietojumiem, no kā mēs varam secināt, ka viens no galvenajiem pravietojuma mērķiem ir ilustrēt pestīšanas plānu. Patiešām, Bībeles pravietojumiem galu galā vienā vai otrā veidā ir jāved mūs pie Jēzus un pestīšanas apsolījuma, ko Viņš piedāvā visai cilvēcei.

Kungs, caur ko viss ir radīts (sk. Kol. 1:16; Jņ. 1:1–3), nāk uz šo zemi un pēc tam upurē Sevi kā upuri pie krusta par ikviena cilvēka grēkiem, pat visnožēlojamākā. Lūk, cik ļoti Dievs mūs visus mīl. Paveicis to visu mūsu labā, Kungs acīmredzot vēlētos, lai visi, arī visnožēlojamie, zinātu, ko Viņš mums piedāvā Jēzū. Un pravietojumi paveic tieši to.

Lai gan ir daudz lietu, ko mēs nezinām, kāpēc ir svarīgi tagad koncentrēties uz to, ko mēs zinām, un sekot tam, ko mēs zinām, nevis būt pārņemtiem ar to, ko nezinām?

Daniēla grāmata – paglabā labi slepenībā

Izlasi Daniēla 12:4. Ko Kungs Daniēlam šeit teica? (Salīdzini to ar Atkl. 22:10.) _____

Nav nekas neparasts, ka sludinātāji izmanto Dan. 12:4, lai paredzētu tehnoloģisko un zinātnisko progresu tieši pirms Kristus atnākšanas. Daudzi to izmanto arī, lai aprakstītu ātrās ceļošanas sasniegumus pēdējā gadsimta laikā. Šādus skaidrojumus ir izmantojušas pat daudzas mūsu pašu grāmatas. Lai gan šis noteikti ir saprātīgas interpretācijas, tas tomēr var nozīmēt arī kaut ko citu.

Izlasi vēlreiz šo fragmentu. Eņģeļa norādījumi Daniēlam sākas ar pavēli: “Paglabā labi slepenībā šajās atklāsmēs sacīto un apzīmogo šo grāmatu.” Apspriežamā tēma ir pati Daniēla grāmata. Varbūt tad šīs zināšanas, kas pēkšņi pieaug laika beigās, būs zināšanas par pašu Daniēla grāmatu?

Tas padara Daniēla grāmatu nedaudz atšķirīgu no Atklāsmes grāmatas, jo Jānim tika pavēlēts neaizīmogot savu grāmatu (Atkl. 22:10). Jāņa atklāsmē bija jāsaprot no pirmā brīža, jo “laiks [bija] tuvu”. Turpretim Daniēla grāmata tiks saprasta skaidrāk kādā brīdī tālā nākotnē.

Gadsimtu gaitā daudzi izcili kristiešu domātāji ir mēģinājuši izskaidrot Daniēla grāmatu, un daži arī guva lielus panākumus. Tomēr izpratne par Daniēlu strauji pieauga pēc 1260 gadu pareģojuma beigām, kas beidzās 1798. gadā, kad vairāki skaidrotāji visā pasaulē nonāca pie secinājuma, ka ap 1843. gadu notiks kaut kas iespaidīgs. Visievērojamākais no tiem bija Viljams Millers, kura sludināšana aizsāka deviņpadsmitā gadsimta Lielās Adventes kustību un notikumu ķēdi, kas radīs “atlikuma” draudzi un skaidru izpratni par trīs eņģeļu vēstījumiem.

Citiem vārdiem sakot, mūsu vispasaules kustības dzimšana ir Daniēla grāmatas pravietojuma piepildījums, ka “pēdējā beigu laikā .. atziņas vairošies”.

Nevertējot cilvēku pestīšanu, padomājiet par “tumsu”, kurā atrodas tik liela daļa kristīgās pasaules. Kaut kas tik vienkāršs kā septītās dienas sabats, kas tika iecelts Ēdenē, tiek ignorēts vai pat noraidīts par labu svētdienai – dienai, kas sakņojas romiešu pagānismā. Vai arī padomājiet par pilnīgu neziņu par nāvi, jo lielais vairums kristiešu tic pagāniskajai idejai, ka mirušie nekavējoties pārceļas uz citu eksistenci, kas dažiem nozīmē arī mūžīgi degošu elli.

Patiesības atziņai vajadzētu padarīt mūs ļoti pateicīgus un pazemīgus.

Pētot Vārdu

Septītās dienas adventisti par savu izpratni par Bībeles pravietojumiem ir daudz parādā Viljamam Milleram. Lai gan viņa izpratne par galvenajām vietām (piem., Dan. 8:14) nebija pilnīga, Millera metodoloģija tomēr bija svarīga, jo pavēra ceļu pēdējo dienu atlikuma kustības dzimšanai.

Izlasi Mt. 5:18, 2. Tim. 3:15–17 un Lk. 24:27. Ko šie panti mums māca par to, kā vajadzētu pieiet Bībeles pravietojumiem? _____

Kaut kādā ziņā Bībeles pētīšana neatšķiras no lielas mozaīkas salikšanas. Ja jūs atrodat tikai divus vai trīs gabaliņus, ir gandrīz neiespējami saskatīt visu attēlu. Varbūt šajos divos vai trijos gabaliņos jūs varat redzēt zirgu, un tāpēc jūs secināt, ka jūs veidojat zirgu attēlu. Bet vēl daži gabaliņi atklāj vistu un govī, un tad, kad esat salicis simtiem gabaliņu, jūs beidzot ieraugāt, ka esat strādājis pie ainavas attēla, kurā ietilpst pilsēta, ferma un kalnu grēda fonā.

Viens no galvenajiem veidiem, kā daži kristieši kļūdās, pētot Bībeli, ir tas, ka viņi pret Svētajiem Rakstiem izturas kā pret teicienu vai sakāmvārdu nesaistītu kopumu, ko viņi var izmantot, lai risinātu konkrētu situāciju. Daži izmanto vienkāršotu studiju ceļvedi Gideona Bībeles sākumā, kur var atrast noderīgus pantus par vairākām tēmām, un pieņem, ka tie atspoguļo Bībeles mācību kopumu par konkrēto tēmu.

Diemžēl viņi tādu pašu pieeju izmanto pravietojumiem, izraujot atsevišķus teikumus no konteksta un salīdzinot tos ar aktuālajiem notikumiem, nevis ar pārējo Bībeli. Tas daļēji ir izraisījis mūsdienu grāmatu par pravietojumiem pastāvīgu plūsmu, jo ik pēc dažiem gadiem jāatjaunina sarakstītais, jo iepriekšējās grāmatas bija kļūdījušās attiecībā uz to, kas notiks un kad.

Tāpēc ir tik svarīgi ne tikai atlasīt konkrētus pantus par jebkuru tēmu, bet arī rūpīgi izpētīt visu, kas Bībelē teikts par šo tēmu, un ņemt vērā arī kontekstu, kurā tas teikts. Ir ļoti viegli izvilkēt fragmentu no konteksta un likt tam pateikt visu, ko mēs vēlamies.

Tēlaini vai burtiski?

Viena no galvenajām problēmām, kas jārisina pravietojumu pētniekiem, ir tas, kā noteikt, vai Bībeles valoda ir jāuztver tiešā vai pārnestā nozīmē. Kā noteikt, vai autors izmantojis simbolisku valodu, un kā zināt, ko simbols attēlo? Pareizais veids būtu ieraudzīt, kā konkrētais salīdzinājums vai simbols ir izmantots visā Bībelē, nevis koncentrēties uz to, kā simbols tiek lietots mūsdienās. Piemēram, daži uzskata, ka lāča simbols Dan. 7. nodaļā norāda uz Krieviju, jo šis attēls mūsdienās bieži tiek izmantots kā Krievijas simbols. Tas nav saprātīgs un drošs veids, kā interpretēt pravietisko simboliku.

Izlasiet tālāk minētos pantus un ļaujiet Bībelei pašai sevi izskaidrot (definēt savus jēdzienus). Kāds pravietiskais simbols ir kopīgs katras rindas pantiem, un ko tas attēlo Bībelē?

Dan. 7:7, Dan. 8:3, Dan. 7:24 _____

Atkl. 1:16, Ef. 6:17, Ebr. 4:12 _____

Atkl. 12:1; Atkl. 21:2; Ef. 5:31, 32; Jer. 6:2 _____

Ievērojot vienkāršu noteikumu, ka Bībelei ir jāļauj definēt savus jēdzienus, lielākā daļa noslēpuma, kas slēpjas aiz pravietiskā simbola, vienkārši pazūd. Piemēram, mēs redzam, ka rags var simbolizēt politisko spēku vai nāciju. Zobens var simbolizēt Dieva Vārdu. Un, jā, sievietē var simbolizēt draudzi. No šiem piemēriem mēs skaidri redzam, kā Bībele sevi izskaidro.

Tomēr paliek jautājums, kāpēc Dievs runā simbolos, nevis tiešā veidā. Kāpēc, piemēram, Pēteris 1. Pēt. 5:13 noslēpumaini dēvē Romas pilsētu par Babiloniju?

Var būt daudz iemeslu, kāpēc Dievs pravietojumos ir izvēlējis sazināties simboliski. Piemēram, Jaunās Derības draudzes gadījumā, ja Atklāsmes grāmatā Roma būtu skaidri nosaukta par tik lielu ļauna darītāju, jau tā briesmīgās draudzes vajāšanas varētu kļūt vēl ļaunākas. Lai kādi būtu iemesli, mēs varam būt droši, ka Dievs vēlas, lai mēs saprastu, ko šie simboli nozīmē.

Pat ja daži simboli un pravietojumi paliek noslēpumā tīti, kā koncentrēšanās uz to, ko mēs jau saprotam, var stiprināt mūsu ticību? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Lielā cīņa” nodaļu “Amerikāņu reformators” (319.–324. lpp.).

“Sludinātāji un ļaudis paziņoja, ka Daniēla un Atklāsmes grāmatas pravietojumi esot neizprotami noslēpumi. Bet Kristus, runājot ar Saviem mācekļiem par notikumiem, kuriem vajadzēja piepildīties viņu laikā, norādīja uz pravieša Daniēla vārdiem un sacīja: ‘Kas to lasa, tas lai to labi apdomā.’ (Mt. 24:15, Glikā tulk.) Un apgalvojumam, ka Atklāsmes grāmata būtu neizprotams noslēpums, runā pretī jau pats šīs grāmatas nosaukums: ‘Jēzus Kristus atklāsmē, ko Viņam devis Dievs, lai rādītu Saviem kalpiem, kam jānotiek drīzumā (.). Svētīgs tas, kas lasa, un tie, kas klausās pravieša vēstījuma vārdus un tur to, kas šeit rakstīts, jo noliktais laiks ir tuvu.’ (Atkl. 1:1,2) (..)

Kā gan cilvēki var neievērot inspirācijas liecību un uzdrošināties mācīt, ka Atklāsmes grāmata ir tāds noslēpums, kas stāv ārpus cilvēka izpratnes robežām? Patiesībā tas ir atklāts noslēpums, atvērta grāmata. Atklāsmes grāmatas studijas pievērš prātu Daniēla pravietojumiem, un abas šīs grāmatas satur augstākā mērā svarīgus norādījumus, kurus Dievs cilvēkiem devis par notikumiem, kas piepildīsies pasaules vēstures beigu periodā.

Jānim tika ļauts ieskatīties dziļu interesi izraisošos un satraucošos draudzes piedziņojumos. Viņš redzēja Dieva tautas stāvokli, briesmas, cīņas un galīgo atbrīvošanu! Viņš pierakstīja pēdējās vēstis, kurām ir liela nozīme zemes pļaujas nobriešanā – vai nu kā kūļiem Debesu klētīm, vai kā nezāļu saišķiem iznīcinošajām ugunīm. Viņam tika atklāti ārkārtīgi nozīmīgi temati, sevišķi pēdējai draudzei, lai tie, kas no maldiem būs pievērsušies patiesībai, saņemtu pamācības par nākotnē gaidāmajām cīņām un briesmām. Nevienam nav jāpaliek neziņā attiecībā uz to, kas nāks pār Zemi.” (Elena Vaita “Lielā cīņa”, 341., 342. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā pravietojumu pētīšana var ievērojami vairot jūsu ticību? Daži no tiem pierakstīti simtiem un pat tūkstošiem gadu pirms paša notikuma! Kā, piemēram, Dan. 2. nodaļa mums sniedz spēcīgu un loģisku iemeslu paļauties ne tikai uz to, ka Dievs eksistē, bet arī uz to, ka Viņš zina nākotni?

2. Kādi ir labākie veidi, kā pasargāt sevi no daudzajiem mežonīgajiem un spekulatīvajiem mēģinājumiem interpretēt pravietojumus, ko reizēm varam sastapt pat mūsu pašu draudzē? Kāpēc mums jābūt uzmanīgiem, lai pārbaudītu “visu; kas labs, to paturiet” (1. Tes. 5:21)?